

INTERVENCIÓ SENTÈNCIA 16 JULIOL

1. La manifestació.

El meu grup vol començar la intervenció recordant l'èxit de la manifestació del passat dissabte dia 10 de juliol, un dia que ha entrat ja a la història de Catalunya. Sota el lema "Som una nació. Nosaltres decidim" més d'un milió de persones es varen manifestar a Barcelona, després de la sentència del tribunal Constitucional sobre l'Estatut votat pel poble de Catalunya ara fa una mica més de quatre anys.

Per això volem expressar el nostre agraïment a Òmnium Cultural, els sindicats i les entitats convocants, i sobre tot als milers i milers de persones que varen participar a la manifestació.

Quina bufetada, quin clatellot al Partit Popular i a tots els que durant els darrers anys han estat menyspreant la voluntat del poble català. I quina desqualificació per als que des d'aquest Parlament, des del PP i el grup mixt, han estat repetint que el tema de l'autogovern no interessava a ningú, que segons les enquestes no apareixia entre les preocupacions de la ciutadania i menys en moments de greu crisi econòmica. Dissabte hi havia a la manifestació joves sense feina, petits empresaris en dificultats, persones jubilades amb les pensions congelades, treballadors públics amb el sou rebaixat, molta gent que participarà a la vaga general del 29 de setembre, però tothom tenia clar que no acceptava l'ofensa que s'ha volgut infringir a Catalunya, demostrant que les lluites pels drets nacionals i els drets socials no són incompatibles.

El PP no es creu l'èxit de la manifestació, no la troba representativa del poble català. ¿Per que no proven de convocar-ne una? El lema podria ser "Som una regió. Nosaltres no decidim. Ja decideix el Tribunal Constitucional per nosaltres". A veure quanta gent hi va.

L'èxit de la mobilització del dia 10 també obliga als partits que li varem donar suport a estar a l'alçada, a construir una unitat bàsica aparcant les pròpies reivindicacions, a no intentar apropiarse d'una manifestació que és de la gent, a fer cas de allò que ens han dit molts ciutadans i ciutadanes aquests dies: "ara us toca a vosaltres. No ens decebeu!"

2. El PP.

El meu grup ha anat recordant al llarg de tot aquest procés que calia no oblidar que el culpable de que no hagi estat respectada la voluntat del poble, ha estat el Partit Popular, que va interposar el recurs contra l'Estatut de Catalunya mentre no ho feia contra els d'altres

Comunitats amb alguns articles amb igual redactat. El PP i un Defensor del Pueblo incapacitat per exercir les seves competències, perquè el ressentiment personal incapacita per exercir un càrrec públic.

Per això avui volem repetir que ningú entendria a Catalunya que uns mesos després de la manifestació cap partit catalanista pogués pactar amb el PP o acceptar el seus vots per presidir la Generalitat, com si aquí no hagués passat res. ¿Algun partit s'atreviria a afirmar davant la gent que es va manifestar que està disposat a governar amb el PP? No es tracta d'anar al Notari ni de signar cap nou pacte: es tracta de ser conseqüents i de no oblidar els principis a canvi de governar. La Senyora De Cospedal, secretaria general del PP, diu que aquesta és una actitud feixista i ho diu mentre comparteix la direcció del partit amb un president fundador que va ser ministre del general Franco. I ho diu al·legant que hem marginat al PP de Catalunya: però on són els dirigents del PP que varen intentar una actitud més moderada en relació a l'Estatut, que al Parlament varen fer votar al PP el títol segon i el títol setè, ara mutilats pel Tribunal? On són el senyor Piqué i el senyor Vendrell, que varen començar aquesta legislatura com a president i portaveu del grup Popular? Els busco als seus escons i no els trobo: i no els ha marginat ni el notari de Convergència ni el pacte del Tinell.

3. TC.

Avui ja gairebé no cal parlar del Tribunal Constitucional. Diuen que no acceptem la seva legitimitat. Però pot deslegitimar-se més un organisme que el que ho fan alguns dels seus membres en els seus vots particulars? Un magistrat explica "que quan han estat necessaris quatre anys de debats és evident que els que han recolzat la sentència han tingut greus problemes per argumentar les seves tesis". Un altre magistrat titlla a la resta dels seus companys "d'estar allunyats de la realitat jurídica del món contemporani". Volen més capacitat d'autodestrucció? Són deu els magistrats que han votat, perquè dels dotze components un havia mort i l'altra havia estat recusat pel Partit Popular. D'aquests, cinc han publicat vots particulars: tan sols un insòlit sistema de votació ha fet possible la sentència. La crisi institucional, que el Tribunal Constitucional ha provocat, ha arrossegat al mateix Tribunal que avui no té ja cap mena de credibilitat ni prestigi: una peça clau de l'estat de dret ha quedat fora de joc. I els que teòricament eren els seus màxims defensors i ens demanaven respecte pel Tribunal, organitzen manifestacions davant la seva seu i anuncien que no accepten que s'apliqui una llei vigent com la de la de d'interrupció voluntària de l'embaràs.

4. L'Estatut.

Tot el que ha passat demostra que la potència transformadora de l'Estatut del 2006 era molt elevada. Que no era un Estatutet. Quin estatutet pot provocar una reacció del centralisme com la que hem viscut els darrers anys i que ara ha culminat amb la sentència? El poble de Catalunya no es va equivocar quan el setanta quatre per cent dels votants varen donar suport a l'Estatut en el referèndum del 2006: que quedi clar, la darrera vegada que, eleccions al marge, el poble català ha decidit sobre el seu autogovern va ser llavors. Si ara repasséssim els arguments dels que des d'un sector del nacionalisme denigraven l'Estatut, més d'un es posaria vermell. Avui no toca fer-ho: però sí que toca recordar que les decisions del poble s'han de respectar i que no és contradictori sinó complementari afirmar que nosaltres decidim i que volem tot l'Estatut. Un lema que la meua coalició va portar a la manifestació al costat de l'unitari, i que havien proposat personalitats del catalanisme polític como Miquel Roca o Francesc Vallverdú.

5.La Sentència.

Des del nostre punt de vista la lectura de tota la sentència ens obliga a fugir de dues afirmacions equivocades: la que proclama que la retallada és mínima perquè tan sols s'ha tocat el cinc per cent, i una altra d'oposada que diu que el PP ha aconseguit reduir el nostre autogovern per sota o abans de l'Estatut de 1979. No compartim ni una ni l'altra com tampoc ho fa el grup d'experts que l'han analitzada i que han amés un informe prou contundent i clarificador .

5.1.La sentència toca aspectes essencials de l'Estatut: alguns dels objectius prioritaris, de les innovacions que varen justificar la seva aprovació. N'hi ha diversos: ha restat força jurídica als drets reconeguts al Títol Primer, ha eliminat la possibilitat d'una modesta desconcentració del poder judicial a Catalunya, ha rebaixat el principi de bilateralitat, ha retocat de forma puntual el sistema de finançament, ha negat la garantia estatutària a la disposició addicional tercera relativa a les inversions de l'estat a Catalunya i ha interferit en el paper d'algunes institucions de Catalunya.

Però hi ha dos punts que ens causen especial indignació: un és l'eliminació de l'ús preferent del català en l'àmbit públic. És cert que d'entrada els efectes jurídics semblen mínims, i que el model d'immersió lingüística no pateix modificacions, però la intenció inequívoca de la sentència és intentar crear un conflicte lingüístic a Catalunya. No se'n sortiran, perquè la societat catalana és molt més madura del que es pensen, però hem de ser conscients de que aquest és l'objectiu del Tribunal: intentar donar ales als obsessionats en una guerra lingüística que tan sols existeix en els seus caps.

L'altra és molt greu. L'anul·lació de l'article 111, i la interpretació restrictiva que es fa del 110 i 112, fa saltar pels aires allò que es va anomenar blindatge de les competències i que no era sinó una tècnica jurídica per evitar la intromissió de l'estat en les competències de la Generalitat, l'establiment d'unes regles de joc. Aquets tres articles afecten als cinquanta vuit articles que defineixen cada una de les competències de la Generalitat. Per això no es pot afirmar que tan sols s'ha tocat un cinc per cent de l'Estatut: s'ha tocat molt més perquè la definició de les competències exclusives, compartides i executives que feia l'Estatut era una peça clau, fonamental, del sistema competencial estatutari.

Però no podem fer una anàlisi cenyida tan sols a uns quants articles concrets. El més greu de la sentència és que traspua por, inseguretat; és l'expressió d'un estat insegur, desconfiat; és una sentència preventiva, que neix de les fòbies dels magistrats, expressió d'un centralisme carca i tronat. La sentència nega a l'Estatut al seu caràcter de llei del bloc constitucional, la més important després de la Constitució, per convertir-lo en una llei més, i de rang menor perquè tot i ser una llei orgànica aprovada per les Corts, en el fons és considerada una llei d'àmbit territorial limitat. L'informe dels experts ho deixa ben clar: "la sentència debilita significativament la funció constitucional de l'Estatut d'autonomia i en substitueix el seu paper en el bloc de la constitucionalitat pel del propi tribunal. I la sentència tracta sovint l'Estatut com una llei merament autonòmica a través de la qual la comunitat autònoma pretendria imposar a l'estat obligacions i mandats i oblida que és una norma estatal fruit d'un pacte polític entre la Generalitat i l'estat".

La por porta als magistrats a una sentència contrària a l'esperit que va fer possible el consens constitucional, a la interpretació oberta que varen defensar els dos ponents catalans de la Constitució de 1978, Miquel Roca Junyent i Jordi Solé Tura. Llegint la sentència i els vots particulars és legítim preguntar-se si els magistrats varen votar sí a la Constitució o estaven més a prop de vot negatiu que propugnava el senyor Josep Maria Aznar. Amb l'esperit del 78, de consens, de voluntat de construir la democràcia, d'acabar amb els enfrontaments ideològics i territorials que havien torturat Espanya, aquest Tribunal Constitucional i la seva doctrina haguessin estat declarats inconstitucionals.

Totes aquestes prevencions apareixen en tractar la qüestió de la definició de Catalunya com a nació o aspectes com els drets històrics o els símbols nacionals. El magistrat català Eugeni Gay ressalta en el seu vot particular que és la primera vegada en més de trenta anys que el Tribunal Constitucional inclou en el seu fallo una referència al preàmbul d'una llei. No el pot declarar inconstitucional, i la referència a la nació catalana, continuarà per sempre a l'Estatut, encara que

provoqui mal de panxa a més d'un, però la por, la inseguretat, els obliga a precisar-ne el contingut en un exercici ridícul i inútil. Com també és ridícula l'obsessió per precisar que els símbols nacionals ho son tan sols en tant que Catalunya és una nacionalitat, no una nació, quan és prou coneguda l'opinió de diversos ponents constitucionals de que nacionalitat equivalia a nació. Quan qualsevol persona interessada consulti un diccionari trobarà: " Nacional: relatiu o pertanyent a una nació. Exemple:Bandera nacional". I si per acabar la investigació busca "Nacionalitat" trobarà com a accepció de "Nacionalitat": "nació sense estat". I és que el Dret és fonamental en una societat civilitzada, però mai ha de servir per negar la realitat.

Finalment, tal com ha afirmat el catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona, Miguel Angel Aparicio, "constitucionalment, la sentència ha suposat no tant la declaració que amb ella s'assolia el sostre autonòmic, tal com va a arribar a assenyalar el president del Govern, sinó que aquest sostre ja s'havia assolit abans d'aprovar-se el nou Estatut d'autonomia de Catalunya. I el que és pitjor: que no hi havia cap mena d'alternativa a aquest mateix sostre i encara menys la federal." D'aquest diagnòstic se'n desprèn una conclusió molt significativa, a la que m'hi referiré més endavant: Es pot apostar o no per un estat federal però si es vol un estat federal cal, des d'ara, defensar la reforma constitucional. El tribunal ha tancat la lectura federalitzant, moderada, progressiva, de la Constitució. A partir d'ara difícilment es podrà considerar federalista qui no aposti per la reforma en profunditat de la Constitució de 1978. I això vol dir molt més que la reforma del Senat. El meu grup afirma que no tan sols s'ha trencat el pacte entre Parlament i poble de Catalunya amb les Corts espanyoles que va fer possible l'Estatut de 2006. S'ha trencat també el pacte constitucional de 1978 i la lectura que les institucions, les forces polítiques i la ciutadania de Catalunya va fer d'aquella constitució. El tribunal obsessionat per una defensa restrictiva del text constitucional i per una visió retrograda de l'estat espanyol ha provocat la crisi institucional més greu de l'etapa democràtica. I ha tingut la doble irresponsabilitat de fer-ho en uns moments de greu crisi social i econòmica. I així passaran a la historia: com uns irresponsables.

5.2. El meu grup, malgrat tot el que acabo de dir, no comparteix la idea de que de l'Estatut no en queda res i de que estem igual que l'any 79. Una anàlisi rigorosa ho desmenteix. En primer lloc, perquè les interpretacions que fa l'actual Tribunal poden ser modificades en un futur per un altre Tribunal amb una composició diferent, tal com defensa la doctrina, i tal com ha fet aquest mateix Tribunal canviant, fins i tot radicalment en alguns casos, allò que havia dictaminat abans el Tribunal. I en segon lloc, perquè molts dels àmbits essencials de l'Estatut han quedat inalterats malgrat la petició del PP. Poso alguns exemples: El títol de drets i deures i principis rectors es

manté, malgrat l'opinió del PP i determinats sectors jurídics de que l'Estatut no podia incloure drets perquè estaven reservats a la Constitució. Avenços, per posar un exemple, com que el President de la Generalitat presideixi la Junta de Seguretat, resten sense canvis. I les competències traspassades, algunes tant importants com rodalies Renfe o la Inspecció de treball, no estan en qüestió. El sistema de finançament està pactat i aprovat i no es modifica, i es va poder pactar gràcies a que figurava a l'Estatut, tal com ha recordat aquests dies el conseller Castells. Continuem doncs disposant d'una important eina d'autogovern que hem de continuar desenvolupant, aquí al Parlament i a Madrid, malgrat considerem inacceptable la sentència.

6. La resposta:unitat.

Quina resposta cal donar a la agressió rebuda?. La primera va ser la valent declaració institucional del President Montilla el mateix dia de la sentència i el meu grup la va compartir. La segona fou la del poble de Catalunya el dia 10 de juliol. I fou una resposta massiva, pacífica, contundent, plural i unitària alhora. La pluralitat és consubstancial a la democràcia. Hi ha qui critica la pluralitat, per exemple, d'un govern de coalició, quan com es demostra a tota Europa, aquesta pluralitat és un reflex de la societat. Hi ha qui critica el sistema de partits polítics català perquè el troba massa plural, quan és una riquesa que cal preservar per no tenir una societat reduïda al blanc o negre empobridor. La manifestació era plural, com plurals són les opcions de futur per a Catalunya. I els partits tenen l'obligació de concretar-les i de explicar-les en la campanya electoral: i no solament pel que fa al fet nacional, sinó en relació a la lluita contra la crisi econòmica o l'eradicació dels casos de corrupció que embruten i perverteixen la democràcia. Però més enllà de les diferències, el poble es va manifestar en la mateixa direcció. I això és el que ha de fer el Parlament. El meu grup vol una resolució que sigui compartida per tots els grups que rebutgen la sentència. Renunciem a posar a votació les nostres propostes que anirien més enllà: avui no necessitem marcar perfil, sinó sumar, estar a l'alçada de la manifestació. Durant la campanya electoral ja exposarem les nostres idees i les defensarem aferrissadament. I fins i tot estaria bé que expliquéssim amb claredat amb qui pactarem i amb qui no. Però això no exclou la possibilitat de deixar clar davant la ciutadania que hi ha uns mínims en relació a la defensa de l'autogovern que tots compartim.

I cal portar la unitat catalana a Madrid; s'ha parlat de solidaritat catalana: ens agrada; però concretar-la vol dir saber renunciar a allò que és propi de cadascú per construir un posicionament comú. Nosaltres hem parlat de que caldria un compromís de no votació de pressupostos ni d'investidura de President del govern central si no

s'ha concretat i fet realitat el compromís públic de retornar a Catalunya el nivell d'autogovern que el tribunal ens ha arrabassat. El vicepresident Carod ha parlat d'una assemblea dels parlamentaris catalans de totes les institucions per concretar postures comunes; coincideix amb una resolució del consell nacional d'Iniciativa. Ens agradaria parlar-ne amb tothom per concretar-la. Aquesta unitat és també imprescindible per desfer la idea que tenen alguns sectors espanyols que després de la manifestació, amb l'estiu, la crisi econòmica i les eleccions tot tornarà al seu lloc i la indignació catalana s'esvairà. Els hi demostrarem que s'equivoquen. Que res no tornarà a ser igual. Per això nosaltres hem proposat la celebració d'una consulta popular perquè la ciutadania pogués rebutjar la sentència, no l'Estatut del 2006 que continua sent vàlid; volíem aconseguir una votació de més del noranta per cent de rebuig, una consulta per sumar, no per dividir, per fer-nos més forts, i per donar la veu darrera al poble. Des d'aquesta perspectiva, era una proposta, com ens va dir el catedràtic de Dret constitucional Javier Pérez Royo, fa pocs dies, jurídicament irreprotxable. Qui s'atreveria a dir que la ofensa estava oblidada i que s'havia tornat a la normalitat si al començar la propera legislatura plantegéssim aquesta qüestió, en la línia proposada pel president Maragall? Assumim que no fa consens entre els grups parlamentaris però diverses enquestes indiquen que és una resposta ben vista per la majoria de la població. Sabem que sempre és millor una proposta en positiu, però hi ha negacions que són afirmacions de futur, perquè també cal quan convé, que diguem no, o no és això, companys, no és això. Encara que al Lluís Llach li empenyi, amb raó, que determinades frases de les seves cançons continuïn essent vigents després de tants anys.

El primer moviment de la resposta institucional unitària és exigir al Govern del PSOE el compliment de la totalitat del que va pactar amb el Parlament i el poble de Catalunya aprovant l'Estatut. El President de la Generalitat tindrà tot el suport del meu grup parlamentari per fer efectiva aquesta via: la immediata reforma de la Llei Orgànica del Poder judicial per fer possibles les previsions estatutàries en matèria de justícia que un Tribunal Constitucional normal hagués considerat constitucionals perquè quedaven supeditades a aquesta llei orgànica. La modificació d'altres lleis orgàniques, com la del Defensor del Pueblo, i de totes les que calguin. Però també compromisos polítics pels casos en el que no és possible modificar legislació com succeeix en qüestions relacionades amb les competències o la disposició addicional tercera.

Es tracta d'utilitzar tots els mecanismes jurídics i polítics que considerem necessaris, inclòs l'article 150.2 de la Constitució Però, sobre tot, a partir d'un compromís clar i inequívoc, i amb un calendari precís, que fins i tot podria adoptar la forma d'una Llei de millora de l'autogovern. I la voluntat política s'hauria de concretar en

traspassos pendents com els dels aeroports de Girona, Reus i Sabadell, o els trens regionals, i d'altres no derivats directament de l'Estatut com la participació determinant de la Generalitat i els ajuntaments afectats en la gestió de l'aeroport del Prat. Però el meu grup insisteix en l'acord global. Coneixem massa al senyor Zapatero: no es tracta d'ara pactar una cosa i d'aquí tres mesos una altra; es tracta d'aprovar al Congrés de Diputats un pacte global de millora de l'autogovern de Catalunya. De pactar-lo i de complir-lo.

7. El futur.

Ho reiterem: en el camí possibilista ens tindrà, President, al seu costat. Però volem ser sincers: el que s'ha trencat és tan greu que ja no en tenim prou amb això. Volem tot l'Estatut però creiem que Catalunya ha iniciat una nova etapa en que caldrà anar més lluny.

Pensem que aquest país ha de debatre amb tranquil·litat i rigor el seu futur, que hem de passar de les consignes a les propostes. Que vull dir amb això? Que algú ha sentenciat que les opcions federal o confederal no ha de ser ni tan sols discutides. Que aquí tan sols hi caben el blanc o el negre, sense matisos, com si la realitat catalana fos simple i senzilla, i no plural i complexa. Vull dir que aquest país no ha analitzat encara ni debatut de debò l'opció federal, el que Catalunya pugui disposar d'un estat propi dins una Espanya federal, en el marc de l'Europa dels pobles. De moment la ciutadania tan sols ha decidit una cosa: que volia l'Estatut del 2006. Això, des d'una perspectiva democràtica és inapel·lable. I ara Catalunya té el dret a discutir lliurament cap on vol continuar avançant; discutir i debatre sense límits, ni posats a Madrid pels que creuen que no tenim dret a decidir, ni posats a Catalunya pels que creuen que Catalunya tan sols ha de poder decidir una única opció. Les coses són més complicades i exigim un debat a fons de totes les alternatives, com correspon a un país madur. Continuar resignadament igual que ara pot ser una opció; l'adéu Espanya n'és una altra plenament legítima, però entre mig n'hi ha d'altres que també es mereixen programes a tv3 i que tenen una presència en els àmbits universitaris i jurídics molt superior a les altres dues. Segons el Centre d'Estudis d'Opinió més d'un 30 per cent de la població voldria que Catalunya disposés d'un estat propi en el marc d'una Espanya federal.

Però una opció federal desacomplexada també exigeix clarificar algunes coses:

Primera. El PSOE no és federalista. Qualsevol semblança del PSOE amb el federalisme és pura casualitat.

Segona. El federalisme plurinacional no té res a veure amb el cafè per a tots de 17 comunitats igualades a la baixa. El federalisme autèntic defensa un estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic.

Tercera. El federalisme és una bona solució per estats tan prestigiosos com Alemanya, Estats Units, Canadà o Suïssa.

Quarta. El federalisme pot ser la millor fórmula per avançar en l'increment dels drets nacionals de Catalunya preservant la cohesió social del país, per fer efectiu, també de cara el futur, un principi bàsic del catalanisme: Som un sol poble i ho hem de continuar essent.

Cinquena: El federalisme és perfectament compatible amb el dret a l'autodeterminació, tal com es demostra a un estat federal potent com Canadà en relació als drets nacionals del Quebec. El Tribunal Constitucional del Canadà va establir l'any 1998 que "si una voluntat majoritària de la seva població es pronunciava clarament en favor de la secessió caldria començar una negociació política entre les parts afectades". Això també és federalisme.

I si volem fer un debat seriós no podem fer trampa. Si es diu que no hi ha federalistes a la resta de l'estat, tampoc hi havia autonomistes quan els anys setanta Catalunya exigia un Estatut d'autonomia, i tampoc hi ha a Espanya sectors disposats a acceptar una possible decisió unilateral d'independència de Catalunya. Cal explicar que qualsevol procés pacífic i democràtic comportarà una negociació difícil amb l'Estat Espanyol. Aquest no és el debat: el debat és analitzar col·lectivament allò que pot ser més favorable a Catalunya. I després del debat el que caldrà és acceptar la decisió de la ciutadania.

En aquest sentit, apostar pel federalisme, i més després de la sentència del Tribunal Constitucional, és propugnar una reforma en profunditat de la Constitució. Avui, sectors universitaris estan plantejant la possibilitat de celebrar en un futur més o menys proper una convenció catalana per establir les bases d'una possible reforma de la Constitució.

No som ingenus. Som conscients que la Constitució del 78 va establir uns mecanismes de reforma difícils però possibles, d'acord amb el sistema de partits polítics llavors existent. Però el sistema de partits espanyol ha canviat substancialment: el que era un partit minoritari d'extrema dreta, Alianza Popular, es va menjar la Unión de Centro Democrático, creant un Partit Popular ubicat molt més a la dreta que la dreta democràtica europea. Aquest partit amb una visió centralista radical desconeix que la dreta alemanya o nord-americana es mouen dins estats federals sense qüestionar-ne el model. En canvi, tal com s'ha demostrat en el cas de l'Estatut, el partit Popular, viu d'un centralisme extrem, que el porta a vetar qualsevol possibilitat de reforma constitucional. I el PSOE tampoc està per iniciar un procés de reforma constitucional, i el que és pitjor no està disposat a donar la batalla ideològica al PP per avançar per aquest camí: avui sembla

acceptar com inevitable la derrota de qualsevol tesi més oberta. I és incapaç de tenir un model propi d'estat més enllà de quatre paraules boniques. S'oblida que l'essència de l'esquerra és voler transformar les coses, també el model d'estat.

Però aquest dificultat obvia no vol dir que Catalunya no pugui decidir sense apriorismes si vol plantejar de forma solemne la modificació de la seva relació amb l'Estat espanyol definida en la Constitució del 78 i petrificada i reduïda pel Tribunal Constitucional.

Per això, si l'Estat no respon afirmativament a les exigències catalanes, l'única sortida viable seria, si existís una majoria social que ho reclamés, que les institucions catalanes impulsessin els mecanismes jurídics i polítics per fer possible l'exercici efectiu del dret a l'autodeterminació. Nosaltres entenem aquest dret com la capacitat de Catalunya de decidir lliurement el seu destí. Però aquesta decisió hauria de respondre a un autèntic debat de totes les alternatives, i defugir el simplisme d'autonomia o independència.

L'autodeterminació no és independència; independència és una de les possibilitats de l'exercici del dret a l'autodeterminació. Com ho són l'estat propi dins un estat federal o la confederació. No estem dient coses rares. A Escòcia, s'està discutint la possibilitat d'un referèndum que plantejaria com a mínim tres opcions a la ciutadania. A Bèlgica s'està plantejant la possibilitat d'una reforma constitucional per configurar una confederació. Nosaltres no som Kosovo ni volem ser-ho, tot i el nostre respecte per aquest poble. No som Lituània ni tan sols Txèquia o Eslovàquia. Potser val més la pena mirar situacions més similars, encara que això impliqui abandonar consignes simplistes i fomentar un autèntic debat ciutadà. Un debat, que des del nostre punt de vista hauria de preservar per damunt de tot la cohesió social i evitar qualsevol fractura de la nostra societat. Els serveis prestats pel PSUC per construir una societat catalana cohesionada ens legitima per fer aquest advertiment. Per això, en cas d'arribar a aquest punt, caldria mesurar molt bé les velocitats, perquè en temes delicats com aquest les presses electoralistes són males conselleres. Però per nosaltres, el dret a decidir no és tan sols un concepte vinculat a una reivindicació nacional; és un principi democràtic que poden compartir tots els demòcrates.

8. Ens ha semblat que calia fer un avenç de les nostres posicions de futur. La ciutadania les valorarà totes durant la campanya electoral, i la propera legislatura serà el moment de sotmetre-les al debat democràtic. Però ara cal tornar a allò que és prioritari: la unitat. I per això reiterem que nosaltres treballem per una resolució unitària perquè estem convençuts que la ciutadania vol una veu comuna de la majoria del Parlament. Si hi ha voluntat política i deixem de banda els tacticismes la resolució no és difícil d'aconseguir: la referència a la manifestació "Som una nació. Nosaltres decidim", el rebuig a la

sentència, assumir l'anàlisi jurídica realitzada pels experts, exigir la restitució immediata d'allò que s'ha retallat, recordar els grans principis que ens uneixen, expressar la voluntat de continuar desenvolupant l'Estatut, i el compromís de treball conjunt a Madrid. Més enllà cadascú que defensi legítimament allò que pensa però la resolució ha de fer possible la incorporació de totes les sensibilitats: tal com ho va fer la manifestació. Tenim una greu responsabilitat i nosaltres estem disposats a assumir-la.

Però volem acabar amb un missatge de confiança, esperança i il·lusió. Vivim moments difícils: la crisi econòmica colpeja la vida quotidiana de molta gent; les sospites sobre diversos casos de corrupció fomenten l'allunyament de la política d'una part de la ciutadania; i l'agressió del Tribunal Constitucional es viu com un pas més en les repetides ofenses rebudes per Catalunya durant els darrers anys. Cap resignació, però. Cap sensació de derrota. Cap abandonament de l'activitat política: què va ser la manifestació de dissabte sinó un exercici polític de democràcia? La política en majúscules, no la politiqueria barata de curta volada, és la solució si qui la impulsa és la majoria de la població. El país tirarà endavant, segur, però el volem més just, amb menys desigualtats, més net, més transparent, més ecològic, més lliure. Volem anar més lluny però volem fer-ho amb la majoria de la societat. Catalunya serà allò que decideixi la seva ciutadania.